

Vztah mezi abúzem pornografie a věkem

Abúzus pornografie

Pornografie se v dnešní době setkává se stále větší popularitou. Spolu s rozvojem sociálních sítí jde ruku v ruce také rozvoj pornografického obsahu na internetu. V současnosti se setkáváme s nárůstem popularity sledování pornografie, ke které do určité míry došlo i kvůli onemocnění COVID-19 a následného lockdownu ve spoustě zemí (Mestre-Bach, Blycker & Potenza, 2020).

K vymezení toho, co to tedy vlastně pornografie konkrétně je použijeme definici dle Hartla a Hartlové (2000, 421), kteří ji charakterizují jako „*text či vizuální výtvar obscénního charakteru, jehož jediným účelem je sex. vzrušení.*“ Samotných definic je však mnoho a dle Weisse (2010) nějaká všeobecná definice pornografie neexistuje. Zejména kvůli velké variabilitě lidské sexuality ji nejde ani úplně vytvořit. Většina definic se však shoduje na účelu pornografie, kterým je navození sexuálního vzrušení.

Výzkumy (např. Price et al., 2016) ukazují, že mladší lidé sledují pornografii více ve srovnání se staršími dospělými. Aktuální studie Ballester-Arnala et al. (2023) přímo potvrzuje, že konzumace pornografického materiálu je nejvyšší ve skupině mužů tzv. mladých dospělých (ve věku od 18 do 25 let), následuje skupina od 26 do 40 let a nejméně se objevuje u skupiny respondentů nad 60 let. Souvislost konzumace pornografie s věkem jsme se i v našem výzkumu rozhodli zkoumat a její platnost případně potvrdit i na českém souboru respondentů.

Škála abúzu pornografie

V rámci studentského projektu v předmětu Psychometrika 1 byla sestavena škála mapující abúzus pornografie¹. Výzkumný soubor, na kterém jsme data zpracovávali, činil 516 respondentů, z toho bylo 400 žen a 116 mužů. Věkové rozpětí respondentů bylo od 18 do 90 let. I přes to, že na zvýšení konzumace pornografie působí řada faktorů², v našem výzkumu jsme se rozhodli zkoumat jednu z významných proměnných, která na abúzus pornografie působí, a tou je věk (Ballester-Arnal et al., 2023). Testujeme tedy hypotézu o negativním lineárním vztahu věku s konzumací pornografie. Jako kovariát, tedy proměnnou na zvýšení vysvětlitelnosti modelu, využíváme pohlaví. K otestování hypotézy jsme vybrali metodu lineárního regresního modelu, který nám umožňuje vyjádřit vztah mezi dvěma či více proměnnými. Na základě těchto vztahů můžeme předpovídat hodnoty dané proměnné založené na hodnotách ostatních proměnných.

¹ Škála abúzu pornografie (Fialová, Kallasová, Karásková & Reháková).

² Dostupnost internetu, moderní technologie, sociální sítě apod. (př. Ward, 2003; Ballester-Arnal et al., 2023)

Lineární regresní model

Závislé proměnné

- Jako závislá proměnná byl stanoven **hrubý skór** dosažený ve **Škále abúzu pornografie**³. Ta slouží k měření hodnot závislosti na konzumaci pornografie a je rozdělena do 2 škál (*Nutkavost* a *Vliv na každodenní život*).

Regresory:

- **Věk respondentů** (*kvadratický člen věk² a interakce pohlaví x věk* nebyly do modelu přidány, protože vztah nebyl statisticky významný).

Kovariáty:

- **Pohlaví**

Výsledky regresního modelu – Tabulka⁴

Regresory	Parametr	Směrodatná odchylka	t-statistika	p-hodnota
Intercept	32,30	0,89	36,18	<0,001
Věk	-0,09	0,02	-4,10	<0,001
Pohlaví (ženy)	-9,48	0,65	-14,48	<0,001
Pohlaví (muži)	0,00			

Tabulka č.1

Popis výsledků⁵

Z výsledků zobrazených v tabulce č.1 můžeme usuzovat, že věk v rámci konzumace pornografie je významným regresorem. Výsledky nám ukazují, že o jednu jednotku věku, která u respondenta naroste (tedy o 1 rok více, o který bude respondent starší), bude ve Škále abúzu pornografie skórovat o zhruba 0,1 bodu méně. Z výsledků také můžeme vidět, že ženy oproti mužům na této škále skórují v průměru zhruba o 9,5 bodů méně (nezávisle na věku).

Námi sestavený model dokáže vysvětlit zhruba 30 % celkového rozptylu (koeficient determinace $r^2=0,299$), což tedy znamená, že dalších 70 % faktorů, které ovlivňují konzumaci pornografie, stojí mimo náš model. Pokud bychom z našeho modelu vyřadili kovariát pohlaví, model by vysvětloval pouze 1,3 % celkového rozptylu ($r^2=0,013$).

³ Data byla získána z projektu z předmětu Psychometrika 1 (Škála abúzu pornografie – Fialová, Kallasová, Karásková & Reháková).

⁴ Výsledky byly zpracovány v programu Statistica 14.

⁵ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=221>.

Náš výzkum tedy přijímá dříve stanovenou hypotézu, tedy že zde existuje negativní vztah mezi konzumací pornografie a věkem. Naše výsledky provedeny na českém souboru respondentů potvrzují výzkumy např. Price et al. (2016), Ballester-Arnal et al. (2023).

Zdroje:

Ballester-Arnal, R., García-Barba, M., Castro-Calvo, J., Giménez-García, C., & Gil-Llario, M. D. (2023). Pornography Consumption in People of Different Age Groups: an Analysis Based on Gender, Contents, and Consequences. *Sexuality Research and Social Policy*, 20(2), 766–779.

Hartl, P., & Hartlová, H. (2000). *Psychologický slovník*. Portál.

Mestre-Bach, G., Blycker, G. R., & Potenza, M. N. (2020). Pornography use in the setting of the COVID-19 pandemic. *Journal of Behavioral Addictions*, 9(2), 181-183.

Price, J., Patterson, R., Regnerus, M., & Walley, J. (2016). How much more XXX is generation X consuming? Evidence of changing attitudes and behaviors related to pornography since 1973. *The Journal of Sex Research*, 53(1), 12–20

Škála abúzu pornografie. Fialová, A., Kallasová, K., Karásková, K. & Reháková, T. Projekt v rámci předmětu Psychometrika 1.

Ward, L. M. (2003). Understanding the role of entertainment media in the sexual socialization of American youth: A review of empirical research. *Developmental review*, 23(3), 347-388.

Weiss, P. (2010). *Sexuologie*. Grada Publishing.